

Code of Criminal Procedure Video 01 K part 2

Marathi

आरोपी ला निकालाची प्रत देनेची सक्ती कलम 363. जर आरोपी ला दोशी ठरवले गेले असेल, तर त्याला न्यायालयाची निकालाची प्रत विनामूल्य फ्री कॉपी द्यावी लागते. जर प्रकरण बालक, जुवे नाहिल, किम्मा मांसिक द्रुष्ट्य आजारी व्यक्तीचे असेल, तर त्यांच्या पालकांना किम्मा संरक्षकांना निकालाची प्रत द्यावी लागते.

अपील आणि पुत्रावलोकना साथी आवश्यक कागदपत्रे कलम 364-365. जर आरोपी ने अपील दाखल करायचे असेल, तर त्याला निकालाची प्रमाणित प्रत, सर्टिफाइड कॉपी आवश्यक अस्ते. निकाल न्याय धिशाने सही आणि दिनानका सह नोंदवला पाहिजे.

गुन्हेगारी प्रकरणांतिल निकाल प्रकरियां संख्छिप्त सारांश. कलम 353- निकाल न्यायालय जाहिर केला जावा. कलम 354- निकाला मधे गुन्हा, निर्णे आणि कारणे स्पष्टपणे नमूद करावी.

कलम 355- आरोपी अनुपस्थित असल्यास निकाल नोंदवुन ठेवला जावू शक्तो. कलम 363- आरोपीला निकालाची विनामूल्य प्रत द्यावी. कलम 364- अपिल साथी न्यायाल्याने कागदपत्रे तयार ठेवावी.

कलम 366- मृत्युदंडाचा प्रकरणां मधे उच्च न्यायालयाची मंजूरी आवश्यक आहे. न्याईक सेवा परिक्षे साथी महत्व. निकाल देनेचा प्रकरियेचे न्यान असने न्याईक अधिकायां साथी अत्यावश्यक आहे, जडे कुरूं निकाल योग्य तरकशुद्धा आणि काडयाचा चवक्कित राहुन दिले जावेत.

न्यायाधिशान्नी निकाल लिहिताना न्यायालीन प्रकरियांसे पालन करने आणि न्यायाचा तत्वांना प्राधान्य देने आवश्यक आहे. या कलमांचे न्यान महाराष्ट्र सिविल जज, कनिष्ठ श्रेणी आणि न्यायिक दंडाधिकारी, प्रथम वर्ग, कुर्वपरिक्षेतिल प्रकरणाधारित प्रश्न सोडवने साथी महत्वाचे थरते.

सारांश:

1. आरोपीला निकालाची प्रत देणे (कलम 363):

- जर आरोपीला दोशी ठरवले गेले असेल, तर त्याला न्यायालयाची निकालाची प्रत विनामूल्य (फ्री कॉपी) द्यावी लागते.
- जर प्रकरण बालक, अल्पवयीन, किंवा मानसिक दृष्ट्या आजारी व्यक्तीचे असेल, तर त्यांच्या पालकांना किंवा संरक्षकांना निकालाची प्रत दिली जाते.

2. अपील आणि पुनरावलोकनासाठी आवश्यक कागदपत्रे (कलम 364-365):

- जर आरोपी अपील दाखल करू इच्छित असेल, तर त्याला प्रमाणित प्रत (Certified Copy) आवश्यक असते.
- निकाल न्यायाधीशाने सही आणि दिनांकासह नोंदवला पाहिजे.

3. गुन्हेगारी प्रकरणातील निकाल प्रक्रिया (कलम 353-364):

- कलम 353: न्यायालयाने निकाल जाहीर करावा.
- कलम 354: निकालामध्ये गुन्हा, निर्णय, आणि निर्णयामागील कारणे स्पष्टपणे नमूद करावीत.
- कलम 355: जर आरोपी अनुपस्थित असेल, तरी निकाल नोंदवून ठेवला जाऊ शकतो.
- कलम 363: आरोपीला विनामूल्य निकालाची प्रत द्यावी.
- कलम 364: अपीलसाठी न्यायालयाने आवश्यक कागदपत्रे तयार ठेवावी.

4. मृत्युदंडाच्या प्रकरणांमध्ये विशेष तरतुदी (कलम 366):

- जर एखाद्या आरोपीला मृत्युदंडाची शिक्षा सुनावली असेल, तर उच्च न्यायालयाची मंजूरी आवश्यक आहे.

5. न्यायालयीन सेवांमध्ये निकाल लेखनाचे महत्त्व:

- न्यायाधीशांनी न्यायालयीन प्रक्रिया योग्य पद्धतीने पार पाडावी आणि कायद्याच्या चौकटीत राहून निर्णय द्यावा.
- न्यायालयीन सेवांच्या परीक्षांसाठी हे कलम महत्त्वाचे ठरतात, विशेषतः महाराष्ट्र सिव्हिल जज आणि कनिष्ठ श्रेणीतील न्यायिक दंडाधिकारी परीक्षांसाठी.

प्रश्नमंजुषा:

प्रश्न 1:

कलम 363 अंतर्गत न्यायालय कोणाला निकालाची विनामूल्य प्रत देऊ शकते?

☒ (अ) दोषी ठरलेल्या आरोपीला

☐ (ब) केवळ वकीलांना

☐ (क) फक्त उच्च न्यायालयाला

☐ (ड) फक्त तक्रारदाराला

प्रश्न 2:

कलम 366 नुसार कोणत्या प्रकारच्या शिक्षेसाठी उच्च न्यायालयाची मंजूरी आवश्यक आहे?

- ☒ (अ) मृत्युदंडाची शिक्षा
- ☐ (ब) 6 महिन्यांपेक्षा कमी तुरुंगवास
- ☐ (क) आर्थिक दंड
- ☐ (ड) जामीन मंजूरी

प्रश्न 3:

कलम 364 नुसार कोणत्या उद्देशासाठी न्यायालयाने कागदपत्रे तयार ठेवावी लागतात?

- ☒ (अ) अपीलसाठी
- ☐ (ब) आरोपीच्या शिक्षेसाठी
- ☐ (क) पोलिस तपासासाठी
- ☐ (ड) तक्रारदाराच्या नुकसानभरपाईसाठी

प्रश्न 4:

जर आरोपी अनुपस्थित असेल, तरी न्यायालय काय करू शकते?

- ☒ (अ) निकाल नोंदवून ठेवू शकते (कलम 355)
- ☐ (ब) आरोपीला शोधून आणण्याचा आदेश देऊ शकते
- ☐ (क) आरोपीला जबरदस्तीने शिक्षा देऊ शकते
- ☐ (ड) न्यायालय खटला बंद करू शकते